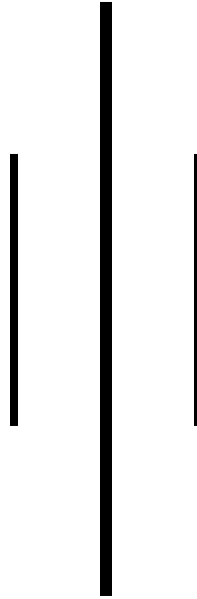

आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ बजेट वक्तव्य

थाहा नगरपालिका
इन्द्रायणीचौर, मकवानपुर

थाहा नगरपालिकाको अठारौँ नगर सभा अधिवेशनमा नगर उप प्रमुख श्री भरत गोपालीज्यूद्वारा प्रस्तुत गर्नु भएको
आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ बजेट वक्तव्य

नगर सभाध्यक्षज्यू तथा नगरसभा सदस्यज्यूहरू

१. नेपालको संविधानको धारा २१४ मा रहेको स्थानीय तहको कार्यकारिणी अधिकार तथा धारा २३० मा रहेको नगरपालिकाको राजस्व र व्ययको अनुमान सम्बन्धी व्यवस्था, अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा २१ (३) तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को बजेट प्रस्तुत गर्न गइरहेको छु। यस गरिमामय सभा समक्ष बजेट प्रस्तुत गर्न पाउँदा मलाई अत्यन्त खुशी लागेको छ।
२. सर्वप्रथम लोकतन्त्र र सङ्घीय गणतन्त्र स्थापनाका निम्ति आफ्नो जीवन आहुति गर्ने सम्पूर्ण ज्ञात/अज्ञात सहिदहरूप्रति हार्दिक श्रद्धान्जली अर्पण गर्न चाहन्छु।
३. आन्तरिक राजस्व परिचालनका क्षेत्र साँघुरो हुँदा प्रदेश तथा सङ्घको वित्तीय हस्तान्तरणलाई मुख्य आर्थिक स्रोतको रूपमा लिन यस नगरपालिका बाध्य भएको कुरा यहाँहरू समक्ष जानकारी गराउन चाहन्छु। देशको आन्तरिक अर्थतन्त्र केही चलायमान हुँदा स्थानीय अर्थतन्त्र समेत चलायमान भएको छ। सङ्घ र प्रदेशबाट प्रदान गरिने अनुदान रकम क्रमशः घट्दो स्थितिमा छ। तथापि उपलब्ध सीमित स्रोत साधन बीच यस नगरपालिकाले कृषि, स्वास्थ्य, शिक्षा, पूर्वाधार, सामाजिक विकास, पर्यटन, खानेपानी तथा सरसफाइ, क्षमता विकास तथा सशक्तीकरणका क्षेत्रहरूमा बजेट विनियोजन गर्ने प्रयास गरेको छु, जसबाट आम नगरबासीहरूले केही हदसम्म भए पनि लाभ महसुस गर्नुहुने आशा गरेको छु।
४. बजेट निर्माण गर्दा नेपालको संविधान, १६ औँ आवधिक योजना, प्रदेश आवधिक योजना, दिगो विकास लक्ष्य, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४, आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को सङ्घ र प्रदेशको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम, थाहा नगरपालिकाको आवधिक योजना, थाहा नगरपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम, विभिन्न विज्ञ, राजनीतिक दल एवम् संघ/संस्थाको प्रतिनिधिहरू लगायत सम्पूर्ण नगरबासीहरूको राय तथा अन्तरक्रिया तथा सुझावहरूलाई आधार बनाई आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को बजेट तर्जुमा गरिएको छ।
५. यो बजेटबाट स्थानीय अर्थतन्त्र चलायमान भई यस नगरपालिकाको विकास, सुशासन र समृद्धिको लक्ष्य हासिल हुनेमा म विस्वस्त छु।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म चालू आर्थिक वर्षको कार्यान्वयनको समीक्षा संक्षेपमा प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु।

६. चालू आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा सङ्घीय समानीकरण, प्रदेश समानीकरण, सङ्घ र प्रदेश राजस्व बाँडफाँड, नगद मौज्जात र आन्तरिक राजस्व समेत गरी रु. ९८ करोड ६५ लाख २३ हजार ६ सय ९० अनुमान गरिएकोमा २०८२ जेठ मसान्तसम्म रु. ७३ करोड ८४ लाख ५४ हजार ४ सय ४ प्राप्त भएको छ। चालुतर्फ विनियोजित रकम रु. ५४ करोड ३४ मध्ये चालुतर्फ रु. ४० करोड ६९ लाख ७५ हजार अर्थात् ७४.८९ प्रतिशत खर्च भएको छ भने पूँजीगत बजेटतर्फ रु. ४४ करोड ३१ लाख २३ हजारमध्ये जेठ मसान्तसम्म रु. १८ करोड ५६ लाख ९६ हजार अर्थात् ४२ प्रतिशत खर्च भएको

- छ। विनियोजित बजेटको आधारमा कूल खर्च ६०.०८ प्रतिशत र कूल आयको आधारमा ८०.८४ प्रतिशत भएको छ। अनुमानित राजस्व पूर्ण रूपमा प्राप्त भएमा असार मसान्तसम्म चालूतर्फ ९०% र पूँजीगततर्फ ८५% भन्दा बढी खर्च हुने अनुमान गरिएको छ। यदि राजस्वको यही अवस्था रहेमा घाटा बजेट करिब २२ करोडभन्दा बढी रहन गई खर्चमा प्रत्यक्ष प्रभावित पर्ने र कूल खर्च करिब ७०% मा सीमित रहने अनुमान गरिएको छ।
७. आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा आन्तरिक आय अनुमान रु. ८ करोड ४३ लाख ५० हजार गरेकोमा २०८२ जेठ मसान्तसम्म रु. ५ करोड ९६ लाख २३ हजार उठेको छ, जुन लक्ष्यको करिब ७०.६८ प्रतिशत हुन आउँछ।
 ८. यस नगरपालिका र गैरसरकारी संस्थाबीच साझेदारी गरी लिफ्टिङ्ग खानेपानी, वृहत खानेपानी आयोजना लगायतका खानेपानी पूर्वाधार विकास मार्फत् नगर क्षेत्रभित्रका दुर्गम भेगमा समेत खानेपानीको सुविधा पुऱ्याइएको छ। चालू आ.व.मा पालुङ्ग वृहत खानेपानी आयोजना, शिवालय खानेपानी आयोजना, चित्लाङ्ग वृहत खानेपानी आयोजना, खानेपानी आपूर्ति आयोजना, लिती खानेपानी आयोजनाको कार्य अन्तिम चरणमा पुगेका छन् भने तिनाल खानेपानी आयोजना, बज्रबाराही वृहत खानेपानी आयोजना सम्पन्न भई सञ्चालनमा आएका छन्।
 ९. त्यसैगरी चालू आर्थिक वर्षको जेठ मसान्तसम्ममा ३१ वटा ढलान, ३४ वडा ग्राभेल, ७ वटा नयाँ ट्रयाक, १३ वटा पक्की नाली र २२ वटा गोरेटो बाटोका आयोजनाहरू सम्पन्न भएका छन्, जसबाट यातायात सञ्चालन तथा पैदल यात्रा सहज भएको छ। कुन्छाल-कुलगाउँ भित्री सडकको स्तरोन्नतिको कार्य सन्पन्न भएको छ भने दामन-पिड्डाँडा-भट्टेडाँडा-तसर सडकको स्तरोन्नतिको कार्य निरन्तर भइरहेको छ।
 १०. नगरबासीहरूलाई स्वास्थ्य सुविधा सहज र सर्वसुलभ रूपमा प्रदान गर्न वडा नं. ४ स्थित निर्माणाधीन १५ शैयाको अस्पताल निर्माण कार्य करिब ६५ प्रतिशत सम्पन्न भएको छ। जतिसक्दो चाँडो सम्पन्न गरी सञ्चालन गर्न नगरपालिका प्रयासरत छ। यसैगरी थाहा नगरपालिका र Choice Nepal को साझेदारीमा वडा नं. ९ को चित्लाङ्ग स्वास्थ्य चौकीको भवनको निर्माण कार्य सम्पन्न गरी सञ्चालनमा ल्याइएको छ, जसबाट वडा नं. ९ र १० का बासिन्दाहरू प्रत्यक्ष लाभान्वित भएका छन्।
 ११. नगरबासीहरूलाई सहज रूपमा अक्सिजनको आपूर्ति गर्न नगरपालिकाको तर्फबाट अक्सिजन प्लान्ट सञ्चालन गरिएको छ।
 १२. विपद् व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन २४ सैं घण्टा दमकल सेवा, एम्बुलेन्स सेवा र विपद् राहत कोषको प्रभावकारी ढङ्गबाट परिचालन गरिँदै आएको कुरा सर्व विदितै छ। २०८१ साल असोज ११ र १२ गतेको बाढी पहिरोले पुऱ्याएको क्षतिको सङ्कलन, उद्धार, राहत वितरण, पुनःस्थापना र पुनः निर्माण गर्ने कार्य शीघ्र, चुस्त, दुरुस्त ढङ्गबाट सञ्चालन गरिएको व्यहोरा अवगत गराउन चाहन्छु। अन्य राजमार्ग अवरूद्ध भएको अवस्थामा पनि यस नगरपालिकाको पहलमा त्रिभुवन Highway र चित्लाङ्ग-चन्द्रागिरि बाटो खुलाइएको तथ्य यहाँहरूलाई जानकारी नै छ।

१३. कृषकको उत्पादनलाई मूल्य अभिवृद्धि गर्न सहज हुनेगरी यस नगरपालिकाको वडा नं. ३ स्थित शीत भण्डार निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा छ। उक्त आयोजना जतिसक्दो चाँडो सम्पन्न गरी सञ्चालन ल्याए पश्चात् नगरभित्रका किसानहरू लाभान्वित हुनेमा यस नगरपालिका विश्वस्त छ।
१४. कृषिको आधुनिकीकरण, व्यवसायीकरण, यान्त्रिकीकरण एवम् विविधीकरण गर्न कृषि यन्त्रहरू र बीउबीजन तथा टनेल निर्माणको लागि यस नगरपालिकाबाट अनुदान प्रदान गरिएको छ। यसैगरी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा वडा नं. ४, ६ र ७ मा तरकारी कृषि पकेट क्षेत्रको कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ। चालु आर्थिक वर्षमा नमूना टनेल कार्यक्रम अन्तर्गत ५० वटा निर्माण सम्पन्न भई सञ्चालनमा आएको छ। नगरपालिकाको ५० प्रतिशत अनुदानमा ५७ वटा मिनिटिलर वितरण गरिएको छ। त्यसैगरी ११६६ किलो हाइब्रिड धानको बीउ ५० प्रतिशत अनुदानमा वितरण गरिएको छ।
१५. यसैगरी साजिटा सेतो उन्नत जातको आलुको बीउ ६ मेट्रिक टन ५० प्रतिशत अनुदानमा व्यवसायिक कृषि उत्पादनको लागि वितरण गरिएको छ।
१६. विद्यालयहरूको विपद् उत्थानशील भौतिक संरचना निर्माणलाई उच्च प्राथमिकता दिइएको छ। जनकल्याण माध्यमिक विद्यालयको प्रशासनिक भवन, क्यान्टिन निर्माण कार्य सम्पन्न भएको छ भने छात्रावास निर्माणको कार्य चलिरहेको छ। शिक्षाको गुणस्तर वृद्धि गर्ने यस नगरपालिकाबाट विभिन्न प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आइरहेको ब्यहोरा अवगत गराउन चाहन्छु।
१७. पशुपालन व्यवसायलाई प्रवर्द्धन गर्न विभिन्न अनुदान कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आउनुका साथै वडा-वडाबाट दक्ष पशु प्राविधिक सेवा दिँदै आएको छ।
१८. सार्वजनिक सेवालाई सवल, सक्षम, जनमुखी, पारदर्शी, उत्तरदायी बनाउन सम्पूर्ण वडा कार्यालयहरूलाई Networking गरी E-service को थालनी गर्ने प्रयास गरिएको छ।

आदरणीय सभाध्यक्ष महोदय,

अब म बजेट कार्यान्वयनमा देखिएका समस्या तथा चुनौतीहरू प्रस्तुत गर्न चाहन्छु।

१९. बजेट तर्जुमाका चरणमा स्रोतको वास्तविक आँकलन गर्न नसक्नु, संघ र प्रदेश सरकारबाट प्रदान हुने समानीकरण तथा राजस्व बाँडफाँडको सिलिङ्ग रकम अन्तिम किस्तामा पुरै रकम प्राप्त नहुनु, बजेट कार्यान्वयन कार्ययोजना अनुरूप हुन नसक्नु, निर्माण व्यवसायीले समयमै काम सम्पन्न गर्न नसक्नु, उपभोक्ता समितिले अपेक्षाकृत रूपमा श्रमदान परिचालन गर्न नसक्नु, समयमै साइट क्लिरेन्स हुन नसक्नु, खरिद प्रक्रियाको कारण ठेक्का प्रणालीमा ढिलाई हुनु, सरोकारवालाबीच प्रभावकारी समन्वयको अभाव हुनु लगायतका कारणले पूँजीगत खर्च अपेक्षाकृत रूपमा हुन सकेको छैन।
२०. सङ्घ तथा प्रदेश सरकारद्वारा प्रदान गरिने वित्तीय समानीकरणको अनुदान घट्दै जानु र सशर्त अनुदानको अंश बढ्दै जानु, राजस्वको दायरा विस्तार गर्न नसक्नु, वितरणमुखी कार्यक्रमहरूमा विस्तार हुनु तथा प्रशासनिक खर्च बढ्दै जानु जस्ता कारणले विकास बजेटको श्रोतमा दबाव सिर्जना भएको छ।
२१. चालु आर्थिक वर्षमा राजस्व लक्ष्यभन्दा न्यून सङ्कलन भएको छ। पहिचान भएका स्रोतहरूबाट पनि अपेक्षित राजस्व सङ्कलन नहुनु, दक्ष जनशक्तिको अभाव, नगरक्षेत्रभित्र उद्योगको विकास र विस्तार नहुनु, नागरिक

तथा व्यवसायीमा कर तिर्नुपर्छ भन्ने दायित्व बोध नहुनु, स्थानीय स्रोत परिचालनमा कमी हुनु, सबै आर्थिक कारोबारलाई राजस्वको दायराभित्र ल्याउन नसक्नु जस्ता कारणले लक्ष्य अनुरूपको राजस्व सङ्कलन गर्न सकिएको छैन।

२२. सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई पारदर्शी, उत्तरदायी, व्यवसायिक र सेवामूलक बनाई स्थानीय सरकारको उद्देश्य र जनताको आवश्यकतासँग आवद्धता गर्नु चुनौती रहेको छ।

२३. माथि उल्लिखित चुनौती तथा समस्या हुँदाहुँदै पनि हामीले कृषि, स्वास्थ्य, पूर्वाधार विकास, विद्युतीय शासन एंवम् भुक्तानी प्रणाली, खर्च क्षमता लगायतको क्षेत्रमा नगरपालिकाले सन्तोषजनक नतिजा दिन सफल भएको व्यहोरा जानकारी गराउन चाहन्छु।

सभाध्यक्ष महोदय,

२४. आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को बजेटका उद्देश्यहरू निम्नानुसारका छन्:

- क) कृषि क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गरी रोजगारी श्रृजना गर्ने,
- ख) दिगो तथा गुणस्तरीय पूर्वाधार विकास गर्ने,
- ग) निःशुल्क तथा गुणस्तरीय आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने,
- घ) निःशुल्क एवम् गुणस्तरीय शिक्षा विकास मार्फत मानव पूँजी निर्माण गर्ने,
- ङ) सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई चुस्त, दुरुस्त, पारदर्शी र जनउत्तरदायी बनाउनुका साथै सार्वजनिक सेवा प्रवाह र विकासमा सुशासन अभिवृद्धि गर्ने,
- च) उद्यमशिलता मार्फत रोजगारी सिर्जना र गरिबी निवारण गर्ने।

सभाध्यक्ष महोदय

बजेटका प्राथमिकताहरू यस प्रकार रहेका छन्:

- क) कृषि,
- ख) पूर्वाधार विकास
- ग) खानेपानी तथा सरसफाई
- घ) शिक्षा, स्वास्थ्य लगायत सामाजिक विकास
- ङ) पर्यटन,
- च) सुशासन, सामाजिक न्याय र सामाजिक सुरक्षा
- छ) उद्यमशिलता र रोजगारी
- ज) विपद् व्यवस्थापन

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को राजस्व र व्ययको अनुमान पेश गर्न चाहन्छु।

२५. आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को लागि कूल बजेट रु. ९० करोड ३० लाख रूपैया विनियोजन गरेको छु। जसमध्ये करिब चालू खर्चमा ६०% र पूँजीगत खर्चमा ४०% विनियोजन गरेको छु। जसमा सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त समानीकरण अनुदान रु. १२ करोड ३९ लाख, समपूरक अनुदान रु. ४९ लाख, विशेष अनुदान रु. २ करोड, सशर्त अनुदान रु. ३१ करोड ६६ लाख, राजस्व बाँडफाँड रु. १० करोड ७० लाख ७ हजार ६ सय ८४, रोयल्टी रु. १ करोड १९ लाख १४ हजार ४ सय ३५ गरी जम्मा रु. ५८ करोड ४३ लाख २२ हजार १ सय १९ रहेको छ।

त्यसैगरी प्रदेश सरकारबाट प्राप्त समानीकरण अनुदान रु. १ करोड २५ लाख ८६ हजार, समपूरक अनुदान रु. २ करोड ८८ लाख, विशेष अनुदान रु. ६५ लाख, सशर्त अनुदान रु. २ करोड ४९ लाख २१ हजार र राजस्व बाँडफाँड रु. ५ करोड ७८ लाख ३१ हजार ९९ गरी जम्मा रु. १३ करोड ६ लाख ३८ हजार ९९ रहेको छ।

नगरपालिकाको आन्तरिक आयतर्फ राजस्व (कर तथा गैरकर) रु. १६ करोड ८० लाख ३९ हजार ७ सय ८२ र मालपोत रु. २ करोड, गरी जम्मा रु. १८ करोड ८० लाख ३९ हजार ७ सय ८२ आम्दानी हुने अनुमान गरिएको छ।

माथि उल्लिखित अनुमानित आयलाई निम्नानुसार बाँडफाँडको व्यवस्था मिलाएको छु।

कृषि तर्फ

२६. नमूना टनेल ५० प्रतिशत अनुदानमा वितरण, माटोको अम्लियपना र प्रागांरिक पदार्थको मात्रा सुधारका लागि ५०% अनुदानमा कृषि चुन वितरण र प्रागांरिक खेतिमा जोड दिन तरकारी खेतिको उत्पादन लागत घटाउन र कृषि पेशालाई नाफामुखी बनाउनका लागि मल्लिचड प्लाष्टिक ५०% अनुदानमा वितरण, कृषि रुपान्तरणका लागि यान्त्रीकरणलाई ध्यानमा राखि खनजोत गर्नलाई सहज पार्नका लागि ५०% अनुदानमा मिनिटिलर वितरण र खाद्य सुरक्षालाई ध्यानमा राखि धान र मकैको उत्पादन बढाउन हाइब्रिड धान र मकैको बीउमा ५०% अनुदान तथा मौरी गोलासहितको मौरी घर वितरण ५० प्रतिशत अनुदान लगायत अनुदान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएको छु। यसको लागि रु. १ करोड १९ लाख ५० हजार रूपैयाँ विनियोजन गरेको छु।

२७. समय सापेक्षित आएको परिवर्तनलाई ध्यानमा राखि तरकारीको बढी उत्पादनका लागि कृषिमा आधुनिकीकरण फर्टिगेशन सम्बन्धी तालिमको लागि रु. ९ लाख बजेट व्यवस्था गरेको छु।

२८. त्यसैगरी हाइटेक नर्सरीका लागि साँझेदारीमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु।

२९. आलु लगायतका खेतीबालीको प्रवर्द्धन गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु।

३०. वास्तविक किसानहरुको पहिचान गरी किसानहरुमा अनुदानको कार्यक्रम पुऱ्याउन तथा दोहोरोपना हटाउन किसान सूचीकरण तथा परिचयपत्र वितरण गर्न आवश्यक बजेट व्यवस्था मिलाएको छु।
३१. किसानको क्षमता विकास गर्नको लागि कृषि सिकाइ तथा स्रोत केन्द्र स्थापनाको लागि रु. १० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
३२. थाहा नगरपालिकाको कृषि क्षेत्रलाई प्राङ्गारिक खेतीतर्फ आर्कषित गर्न सामुहिक तथा करार तरकारी खेती गर्ने कृषि सहकारीलाई जैविक विषादी उत्पादन ल्यावका लागि Biopesticide Manufacturing Plant सहयोग र ललितपुर महानरपालिकाको साझेदारीमा स्वच्छ तरकारी उत्पादन तथा Farmer's safe food Mart स्थापना सहयोगको लागि रु. ३९ लाख ७५ हजार विनियोजन गरेको छु।
३३. तरकारी खेतीको विशिष्टीकरण गर्न नयाँ तरकारी पकेट विकास कार्यक्रम र तरकारी पकेट विकास कार्यक्रमको निरन्तरताको लागि रु. १८ लाख विनियोजन गरेको छु।
३४. कृषि क्षेत्रको विकास तथा प्रवर्द्धनको लागि जम्मा रु. २ करोड ९२ लाख विनियोजन गरेको छु।

पशुविकास

३५. उन्नत जातको दुहुना गाई/भैसी तथा पाडापाडी खरिदमा ५० प्रतिशत अनुदानमा रु. १७ लाख विनियोजन गरेको छु। त्यसैगरी पशु आहार ५० प्रतिशत अनुदान कार्यक्रम रु. ८ लाख विनियोजन गरेको छु।
३६. उत्पादनमा आधारित दुधमा प्रोत्साहन कार्यक्रमका लागि रु. ५ लाख विनियोजन गरेको छु।
३७. हे/साइलेज प्रवर्द्धन कार्यक्रम, डेरी प्रवर्द्धन कार्यक्रम लगायतका कार्यको लागि रु. १८ लाख विनियोजन गरेको छु।
३८. पशु क्षेत्रको विकास, विस्तार र प्रवर्द्धनका लागि जम्मा रु. ७३ लाख विनियोजन गरेको छु।

स्वास्थ्य सेवा

३९. निःशुल्क आधारभुत स्वास्थ्य सेवामा आम नगरबासीको सुलभ र सरल पहुँचको व्यवस्थामा थप सुधार गर्न अत्यावश्यक औषधी तथा उपकरणको अभाव हुन नदिन आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु।
४०. नसर्ने रोगको प्रकोप नियन्त्रण गर्न दीर्घरोगीहरुलाई घरघरमा औषधी पुऱ्याउने तथा स्वास्थ्य परिक्षण व्यवस्थापन र आत्महत्या नियन्त्रणका लागि मानसिक तथा मनोसामाजिक नीति अनुरूप उपचारको अभियानको कार्यक्रम सञ्चालनको लागि रु. ४४ लाख ७४ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।
४१. नागरिकहरुको रोग प्रतिरोधी क्षमता अभिवृद्धिका लागि परम्परागत तथा आयुर्वेदीक चिकित्सा पद्धतीको प्रवर्द्धन कार्यक्रम र प्राकृतिक चिकित्सा योग, ध्यान तथा एक्युपन्चर जस्ता बैकल्पिक चिकित्सालाई साथै आँखाको प्राथमिक उपचार सेवालाई एकिकृत रुपमा विस्तार तथा विकास कार्यक्रमका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु।
४२. क्षयरोगमुक्त अभियान कार्यक्रम सञ्चालनको लागि रु. २ करोड विनियोजन गरेको छु।

४३. दिगो विकासको लक्ष्य बमोजिम मातृ तथा नवजात शिशु सुरक्षाका लागि पूर्ण संस्थागत सुत्केरी, भिडियो एक्सरे तथा गर्भपतन सेवालाई निःशुल्क तथा भरपर्दो बनाउन रु. ६० लाख १६ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु ।
४४. स्वास्थ्य संस्थाहरूमा नेपाल सरकारले तोके बमोजिम न्यूनतम मापदण्ड सुधार गर्न रु. १३ लाख २६ हजार विनियोजन गरेको छु ।
४५. वैकल्पिक स्वास्थ्य विधिका रूपमा प्रयोग हुने योग तथा आयुर्वेदिक उपचार पद्धतिका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
४६. कडा तथा दीर्घरोगी मृगौला प्रत्यारोपण, डायलासिस गराइरहेका, क्यान्सर रोगी र मेरुदण्ड पक्षघातका विरामीहरूलाई औषधी उपचार खर्चका लागि मासिक रूपमा रु. ५ हजार दरले उपलब्ध गराउने रकमका लागि रु. २९ लाख ७५ हजार विनियोजन गरेको छु ।
४७. पोषण सुधार कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिँदै रु. १० लाख ४८ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु ।
४८. स्वास्थ्य संस्थाको स्तरीकरण गर्न आधारभूत अस्पताल सुदृढीकरणका लागि रु. १५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
४९. नियमित खोप तथा पूर्ण खोप सुनिश्चितताका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
५०. समुदायस्तरमा स्वास्थ्य सम्बन्धी अभिमुखीकरण गरी सचेतनाका लागि महिला स्वयंसेविकाहरूको परिचालन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिँदै थप रु. ५००/- वृद्धि गरी रु. २०००/- पुर्याएको छु ।
५१. स्वास्थ्य सम्बन्धी हकलाई मध्यनजर गर्दै समग्रमा स्वास्थ्य क्षेत्रतर्फ रु. ८ करोड ९२ लाख ९५ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु ।

शिक्षा तथा खेलकुद विकास

५२. आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ देखि आधारभूत तहको शिक्षा अनिवार्य र माध्यमिक तहको शिक्षा निःशुल्क गर्नको लागि विद्यालयस्तरको आवधिक, वार्षिक परिक्षाको सञ्चालन र व्यवस्थापन नगरपालिकाबाट सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिन रु. १५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
५३. स्वःउत्प्रेरित शिक्षकले मात्र सिकाउछन् भन्ने यथार्थलाई आत्मसात गर्दै शिक्षकलाई स्वःउत्प्रेरणात्मक शैक्षिक जागरण कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
५४. शुन्य दरबन्दीमा सञ्चालित आधारभूत तह कक्षा ६, ८ माध्यमिक तह कक्षा ९, १० र कक्षा ११, १२ सञ्चालित विद्यालयहरूलाई कक्षा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक प्रोत्साहन अनुदान व्यवस्थालाई निरन्तरता दिन रु. ७२ लाख १० हजार विनियोजन गरेको छु ।
५५. शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गरी शिक्षाको स्तरवृद्धि गर्न विद्यालयका शिक्षक, कर्मचारीहरूलाई क्षमता अभिवृद्धि र प्रोत्साहनका कार्यक्रमहरूको लागि समेत बजेट व्यवस्था गरेको छु ।

५६. पालुड बहुमुखी क्याम्पसले त्रैमासिक रुपमा प्रगति प्रतिवेदन पेश गर्ने गरी दिदै आएको अनुदान कार्यक्रमको निरन्तरताको लागि रु. २५ लाख बजेट व्यवस्था मिलाएको छु।
५७. नगरपालिका स्थापना दिवसमा थाहा नगर प्रमुख ११ र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ११ बीच मैत्रीपूर्ण फुटबल प्रतियोगिता सञ्चालन लगायत सम्पूर्ण खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालनार्थ रु. २६ लाख बजेट व्यवस्था गरेको छु।
५८. सार्वजनिक विद्यालयहरुमा पाठ्यपुस्तकमा दिइने अनुदानलाई निरन्तरता दिदै आगामी आर्थिक वर्षका लागि रु. ५५ लाख ९४ हजार विनियोजन गरेको छु।
५९. दिवा खाजा कार्यक्रमलाई पनि निरन्तरता दिदै रु. १ करोड १६ लाख ५७ हजार विनियोजन गरेको छु।
६०. शिक्षामा सबैको पहुँच अभिवृद्धिका लागि विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति लगायतका विभिन्न छात्रवृत्ति कार्यक्रमका लागि रु. ३१ लाख २९ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।
६१. लैंगिक समताका लागि विद्यालयमा छात्राको पहुँच पुर्याउन निःशुल्क स्यानिटरी प्याड व्यवस्थापनका लागि रु. १६ लाख ६२ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।
६२. यस नगरपालिकाका विद्यार्थीहरुलाई तामाङ भाषा पाठ्यक्रममै राखी भाषा प्रवर्द्धन गर्न आगामी वर्ष कक्षा ३ सम्म लागु गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु।
६३. विपदको समयमा विद्यार्थीहरुको सिकाइमा हानी पुग्ने हुँदा त्यस्तो क्षति आपुरण तथा द्रुत सिकाइ योजना कार्यक्रम शुरु गर्नका लागि रु. ५ लाख विनियोजन गरेको छु।
६४. विद्यालयमा कार्यरत विद्यालय कर्मचारी, परिचालक, बालविकास सहजकर्ता, कार्यालय सहयोगीलाई थप प्रोत्साहन वापत रु. ९९ लाख विनियोजन गरेको छु।
६५. नमूना विद्यालय तथा विशेष विद्यालयको स्वीकृत गुरुयोजना अनुरूप पूर्वाधार तथा क्षमता विकासका लागि रु. १ करोड विनियोजन गरेको छु।
६६. शैक्षिक सुशासन, विद्यार्थी परीक्षण मुल्यांकन तथा समग्र शैक्षिक गुणस्तरमा ध्यान दिदै शिक्षा तथा खेलकुद विकासको लागि समग्रमा रु. २७ करोड १८ लाख विनियोजन गरेको छु।

सुशासन, कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासन सुधार

६७. राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरुको उच्च मनोबलले सेवा प्रवाहमा सकारात्मक उर्जा प्रदान गर्ने गर्दछ भन्ने मान्यता राख्दै यस आर्थिक वर्षमा पर्यटन काजको लागि रु. ३० लाख विनियोजन गरेको छु।
६८. समग्रमा सुशासन, कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक क्षेत्रमा रु. १४ करोड विनियोजन गरेको छु।
६९. जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुका लागि क्षमता विकास तालिम, प्रशासनिक अनुगमन, Smart Interactive Help Desk र सम्पूर्ण स्वास्थ्य संस्थाहरुमा ई-हाजिरी जडानका लागि रु. १८ लाख विनियोजन गरेको छु।

महिला बालबालिका, अपाङ्ग तथा ज्येष्ठ नागरिक

७०. महिला उद्यमिहरूको पहिचान र विकासको लागि तालिमको साथ साथै विउँपुजी अनुदान र प्रविधि हस्तान्तरण गर्न तथा बहुविवाहको कारण हेलत्वमा परेका, विभिन्न खाले हिंसाको सिकार भई संरक्षणको आवश्यकता परेका महिलाको लागि जिविकोपार्जन तथा आयआर्जन हुने क्रियाकलापमा संलग्न गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु।
७१. त्यसैगरी अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि समुदायमा आधारित पुनःस्थापना सहयोग कार्यक्रम (लागत साझेदारी) सञ्चालनार्थ रु. ५ लाख विनियोजन गरेको छु।
७२. हिंसा पिडित महिलाहरूको लागि सुरक्षित अल्पकालिन आश्रय स्थल सेफ हाउस संचालनको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु। साथै घरेलु हिंसा पिडित महिलाहरूलाई न्यायमा पहुँच दिलाई आवश्यकता बमोजिम सेफहाउसमा आश्रय दिइ सकेसम्म मेलमिलापको माध्यमबाट परिवारमा पुनर्स्थापना गर्नुका साथै यस्ता खाले महिलाका लागि लैङ्गिक हिंसा निवारण कोषबाट बीऊपूँजी वितरण समेतको व्यवस्था गरेको छु।
७३. अपाङ्गता भएका व्यक्तिको जीवन सहज बनाउन सिपमुलक तालिम, सचेतना गोष्ठी, क्षमता विकास लगायत जनप्रतिनिधिसंग अन्तरक्रिया जस्ता कार्यक्रम सञ्चालनार्थ आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु।
७४. ज्येष्ठ नागरिकहरूको मनोबललाई उच्च राख्न र खुसि प्रदान गर्न वर्षमा एकपटक धार्मिक अवलोकन भ्रमण कार्यक्रम सञ्चालनको लागि रु. ५ लाख विनियोजन गरेको छु। साथै ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रमका लागि रु. ५ लाख विनियोजन गरेको छु।
७५. महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सुनिश्चित गर्न स्थापित राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय दिवसहरूको अवसरमा वडा तथा पालिकास्तरमा विभिन्न दिवसिय कार्यक्रम संचालनको लागि बजेट व्यवस्था गरेको छु।
७६. एस.ई.ई. दिएर बसेका बालबालिकाहरूलाई करिअर काउन्सिलिङ गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु।
७७. महिला, बालबालिका, अपाङ्ग तथा ज्येष्ठ नागरिक तर्फ जम्मा रु. ३३ लाख २४ हजार बजेट व्यवस्था गरेको छु।

सहकारी तर्फ

७८. सहकारी मार्फत वित्तिय सेवाको पहुँच विस्तारका लागि वित्तिय साक्षरता, सहकारी सदस्य शिक्षा तथा सहकारीको संस्थागत विकासका लागि आवश्यक तालिम, सहकारी संस्थाहरूलाई समयानुकूल क्षमता अभिवृद्धि तालिम लगायतका कार्यक्रमका लागि रु. १० लाख विनियोजन गरेको छु।

सूचना सञ्चार तथा प्रविधि विकास

- ७९. स्थानीय तह सञ्चार माध्यम प्रवर्द्धन कार्यक्रमका लागि रु. ८ लाख विनियोजन गरेको छु।
- ८०. सञ्चार माध्यम मार्फत सुशासन तथा पारदर्शिताको लागि रु. ७ लाख विनियोजन गरेको छु।
- ८१. सूचना सञ्चार विकासको जम्मा बजेट रु. १५ लाख विनियोजन भएको छ।

खानेपानी तथा सरसफाइ

- ८२. थाहा नगर खानेपानी व्यवस्थापन बोर्डका लागि रु. ५० लाख अनुदानको व्यवस्था गरेको छु।
- ८३. फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि प्रविधि खरिद गर्न रु. १५ लाख विनियोजन गरेको छु।
- ८४. डस्टविन खरिद तथा वितरण एवम् सरसफाइ केन्द्रमा प्रयोग हुने सामग्री खरिद र बज्रबाराहीमा रहेको सेप्टिगेशन हाउसलाई सञ्चालनका लागि अनुदान सहित आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु।

पर्यटन विकास

- ८५. धार्मिक साँस्कृतिक परिपथ अन्तर्गत गोरखनाथ, पाथीभरा, ऋषेश्वर सिमभज्याङ्ग पदमार्गको लागि रु. ७ लाख विनियोजन गरेको छु।
- ८६. पर्यटन सूचना केन्द्र व्यवस्थापन सहयोगका लागि रु. १० लाख बजेट व्यवस्था गरेको छु।
- ८७. रैथाने खाना महोत्सव सञ्चालन सहयोगको लागि रु. ३ लाख विनियोजन गरेको छु।
- ८८. पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि साहसिक खेल साइक्लिङ्ग र भ्लग कार्यक्रमका लागि रु. १० लाख विनियोजन गरेको छु।
- ८९. पर्यटन क्षेत्रको प्रवर्द्धन तथा विकास गर्नका लागि रु. ३० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।

रोजगार प्रवर्द्धन, उद्योग विकास तथा लघुउद्यम

- ९०. आन्तरिक रोजगारी प्रवर्द्धनका लागि वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरूलाई उद्यमशिलता प्रवर्द्धन कार्यक्रमको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु।
- ९१. आन्तरिक रोजगारी सिर्जना/प्रवर्द्धनका क्रियाकलाप सञ्चालनको लागि रु. ४ लाख ७२ हजार विनियोजन गरेको छु।
- ९२. श्रमको सम्मान राष्ट्रको अभियान सम्बन्धी क्रियाकलाप सञ्चालनको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु।
- ९३. स्थानीय तह/रोजगार सेवा केन्द्रद्वारा समुदायस्तरमा सुरक्षित वैदेशिक रोजगारी सम्बन्धी अभिमुखीकरण तथा सूचना प्रवाह सम्बन्धी कार्यक्रमको लागि समग्रमा रु. ८ लाख विनियोजन गरेको छु।
- ९४. राजस्व परिचालन प्रभावकारी बनाउन १२ वटै वडाहरूमा व्यवसाय दर्ता सम्बन्धी कर शिविर र मुख्य बजार क्षेत्रहरूमा नियमित बजार अनुगमनका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु।

९५. गरिबी निवारणका लागि लघुउद्यम विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्नको लागि रु. १५ लाख विनियोजन गरेको छु।
९६. रोजगार प्रवर्द्धनको लागि समग्रमा रु. २८ लाख विनियोजन गरेको छु।

न्याय प्रशासन व्यवस्थापन

९७. मेलमिलापकर्ताहरूको क्षमता विकास तथा एडभान्स तालिमको लागि रु. ५ लाख विनियोजन गरेको छु।
९८. मेलमिलापकर्ताहरूलाई अवलोकन भ्रमण तथा कानूनी शिक्षा प्रदान गर्न रु. ८ लाख विनियोजन गरेको छु।
९९. विभिन्न पालिकाहरूसँग अनुभव आदानप्रदान तथा भगिनी सम्बन्ध समेतका बिस्तारका लागि बागमती प्रदेशभरीको न्यायिक समितिको सम्मेलन गर्नका लागि रु. १० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
१००. गाँस बास कपास समेतको सुनिश्चितता नभै अन्यायमा परि न्यायिक समिति समक्ष न्याय माग्न आउने पिडीतहरूको लागि भरण पोषण कोष स्थापनाको लागि रु. १ लाख विनियोजन गरेको छु।
१०१. न्याय क्षेत्रका लागि समग्रमा रु. २५ लाख विनियोजन गरेको छु।

बन, वातावरण संरक्षण तथा विपद व्यवस्थापन

१०२. सडक किनारा, सार्वजनिक जग्गा, नदी किनार, सरकारी कार्यालय तथा विद्यालय परिसरमा वृक्षारोपण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिन आगामी आर्थिक वर्षको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु।
१०३. वातावरण दिवस तथा विद्यालयहरूमा इको क्लव गठन गरी सो क्लव मार्फत कार्यक्रम सञ्चालन गर्न पनि आवश्यक बजेट व्यवस्था मिलाएको छु।
१०४. चित्लाङ्ग क्षेत्रमा फोहरमैला व्यवस्थापका लागि साना पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत गर्न रु. ६ लाख विनियोजन गरेको छु।
१०५. सेग्रेग्रेसन हाउस सञ्चालन तथा अनुदानका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु।
१०६. स्थानीय संघ/संस्थासँगको सहकार्यमा आधारित वातावरण संरक्षण सम्बन्धी कार्यका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु।
१०७. सेग्रेग्रेसन हाउसमा नवीन प्रविधि जडान गर्न रु. १५ लाख विनियोजन गरेको छु।
१०८. वातावरणीय सचेतना सम्बन्धी कार्यक्रम गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु।
१०९. पर्यापर्यटनका लागि सामुदायिक वनसँग सहकार्य गरी पार्क निर्माणका लागि रु. ५ लाख बजेट व्यवस्था गरेको छु।
११०. विपद् सम्बन्धी खोज, उद्धार, राहत व्यवस्थापन लगायत सम्बन्धित अन्य कार्य गर्न विपद व्यवस्थापन कोषका लागि रु. ८० लाख विनियोजन गरेको छु।

१११. वातावरण संरक्षण तथा विपद् व्यवस्थापन क्षेत्रमा कूल रु. १ करोड १५ लाख विनियोजन गरेको छु।

सामाजिक विकास

११२. मागमा आधारित युवा लक्षित सीपमूलक तालिम तथा हस्तकला प्रवर्द्धनका लागि रु. १५ लाख विनियोजन गरेको छु।

११३. नगर क्षेत्रका ऐतिहासिक, धार्मिक, पुरातात्विक महत्वका मठ, मन्दिर, पोखरी, चैत्य, गुम्बाको अभिलेख राखी संरक्षण शुरुवातका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु।

११४. बालमैत्री नगर घोषणा गर्न आवश्यक कार्यक्रमलाई निरन्तरताको लागि सहजकर्ता परिचालन लगायत बालमैत्री नगर घोषणा लगायतका कार्यक्रम सञ्चालनका लागि रु. १८ लाख २५ हजार विनियोजन गरेको छु।

११५. विपन्न, दलित, जनजाति, अपाङ्गता भएकालाई विशेष कार्यक्रम मार्फत मूल प्रवाहिकरणमा ल्याउनका लागि लक्षित वर्ग कार्यक्रम सञ्चालनार्थ रु. १५ लाख विनियोजन गरेको छु।

११६. टोल विकास संस्था गठन तथा सञ्चालनलाई प्राथमिकता दिदै १२ वटै वडाहरूमा टोल विकास संस्था गठन गर्ने र गठन भएका टोल विकास संस्थाहरूको क्षमता विकास तथा योजना सहकार्यका लागि रु. १५ लाख विनियोजन गरेको छु।

११७. सामाजिक विकास तर्फ कुल रु ७० लाख विनियोजन गरेको छु।

पूर्वाधार विकास

११८. चालू आर्थिक वर्षमा सम्पन्न भएका तथा निर्माणाधीन आयोजनाको भुक्तानी दिन बाँकी दायित्व करिब रु. ३ करोड रहने अनुमान गरिएको छ।

११९. नौखण्डे-लिती-जगडाँडा सडक निर्माणका लागि रु. २ करोड ७० लाख, भकुण्डेबास-काभ्रे-खर्क भन्ज्याङ्ग-सिम्ले सडकको लागि रु. २ करोड र शिखरकोट रुप्से सडकको लागि रु. २ करोड ५० लाख (सबै आयोजनामा नगरपालिकाको अंश सहित) विनियोजन गरेको छु।

१२०. त्यसैगरी सरस्वती बजार बुढीचौर सडकको लागि (नगरपालिकाको अंश सहित) रु. १ करोड २२ लाख २५ हजार विनियोजन गरेको छु।

१२१. वडाको भौगोलिक अवस्था हेरी वडा नं. १, २, ३, ६, ९ र १० का लागि रु. ७० लाख, वडा नं. ४ को लागि रु. ७५ लाख र वडा नं. ५, ७, ८, ११ र १२ को लागि रु. ८० लाख गरी जम्मा रु. ८ करोड ९५ लाख विनियोजन गरेको छु।

१२२. थाहा-८ स्थित सुनकाली, काभ्रे देवीस्थान सडक स्तरोन्नतिको लागि रु. २५ लाख विनियोजन गरेको छु।

१२३. थाहा नगरपालिका वडा नं.११ र १२ जोड्ने जगडाँडा-डाँडीघाट झोलुङ्गेपुलको लागि रु. ६ लाख विनियोजन गरेको छु।
१२४. पालुङ जेसिज सभाहल मर्मतको लागि रु ५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
१२५. संघ, प्रदेश, अन्य स्थानीय तह र संघ, संस्थाहरूसँग सहकार्यमा विभिन्न योजनाहरू सञ्चालन गर्नका लागि रु. १ करोड ५० लाख विनियोजन गरेको छु ।
१२६. नगरपालिकाको आन्तरिक आय वृद्धि गर्न देहाय बमोजिमको राजस्व नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- राजस्वका नयाँ क्षेत्रहरूको पहिचान गर्दै राजस्वको क्षेत्र विस्तार गरी राजस्व सङ्कलनमा वृद्धि गरिनेछ।
 - गैरसरकारी संस्था, संस्थागत विद्यालयहरूको नवीकरण शुल्क लिइनेछ।
 - विद्यमान करका दरहरूमा पुनरावलोकन गरिनेछ।
 - कर शिक्षा र कर शिविर सञ्चालन मार्फत कर सहभागिता बढाइनेछ।
 - कर प्रशासनलाई सूचना प्रविधिमैत्री बनाइनेछ।
 - कर चुहावट नियन्त्रणको लागि एक सशक्त अनुगमन तथा मूल्याङ्कन संयन्त्र निर्माण गरी परिचालन गरिनेछ।
१२७. उल्लिखित खर्च संङ्घीय र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त वित्तीय हस्तान्तरणबाट प्राप्त अनुदान, राजस्व बाँडफाँड, आन्तरिक श्रोत तर्फको राजस्व, नगद मौज्दात र मालपोतबाट प्राप्त राजस्वको स्रोतबाट पूर्ति गरिने व्यवस्था मिलाएको छु।
१२८. क्रियाकलापगत बजेट तथा कार्यक्रमलाई अनुसूचीमा उल्लेख गरेको छु ।
१२९. चालु आर्थिक वर्षको हालसम्मको आय व्ययको यथार्थ विवरण नगर कार्यपालिकाको कार्यालय र वडा कार्यालयहरूबाट भएका आयोजनागत विनियोजन एवं संशोधन समेत आयव्ययको संशोधित, आगामी आर्थिक वर्षको विषय क्षेत्रगत, शीर्षकगत र आयोजनागत बजेटको अनुमानित विवरण सभामा छलफल र पारितको लागि पेस गरेको छु। यी सबै विवरण समेटिएको वार्षिक योजना पुस्तिका मार्फत छिट्टै सार्वजनिक गरिने छ।
१३०. विकास गर्ने ऐतिहासिक जिम्मेवारीलाई पूरा गर्ने दायित्वका साथ अठारौँ नगर सभामा ल्याइएको यो बजेट तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनमा सबैको सहकार्य र स्वामित्व अपरिहार्य छ। यस कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनका लागि सम्पूर्ण सरकारी निकाय, राजनीतिक दल, संघ सस्था, सहकारी र वित्तीय संस्थालगायत सबै क्षेत्रबाट सहभागिता र यथोचित सहयोग प्राप्त हुने नै छ भन्नेमा विश्वस्त छु।
१३१. प्रस्तावित बजेट, नीति तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि आवश्यक क्षमता विकास, संस्थागत, नीतिगत, कार्यविधिगत सुधारका कार्यहरू गर्न सकिएमा कार्यक्रमको कार्यान्वयनको सुनिश्चितता, पारदर्शिता र उत्तरदायित्वको थप प्रवर्द्धन हुने विश्वास लिएको छु।
१३२. मैले प्रस्तुत गरेको बजेटबाट नगरवासीका आधारभूत आवश्यकताहरू परिपूर्ति गरि जीवनस्तरमा गुणात्मक सुधार हुँदै जाने, नगरमा उपलब्ध श्रोत साधनको उच्चतम उपयोगबाट नगरवासीको आर्थिक

उन्नतीमा टेवा पुग्ने र वञ्चितीमा परेका वर्ग, क्षेत्र तथा समूहहरूको विकासमा मूलप्रवाहीकरण भई समावेशिताको प्रवर्द्धन मार्फत स्थानीय लोकतन्त्र सबलीकरण हुने विश्वास लिएको छु।

१३३. नगरवासीहरूको गुणस्तरीय सेवा प्रतिको बढ्दो आकांक्षालाई पूरा गर्न हामीले आफूलाई अझ बढी उत्तरदायी, जिम्मेवार र जवाफदेही बनाउदै सरोकारवालाहरू बिचको सहकार्य, समन्वय, सुझाव र सहमती अनुकूल वातावरण स्थापना गरी प्रभावकारी ढंगका साथ श्रोत साधन परिचालन गरी नगरपालिकाका जनताको सबभन्दा नजिकको देखिने सरकार हो भन्ने मान्यतालाई स्थापित गरेर देखाउनु पर्नेछ।
१३४. यसै सन्दर्भमा आगामी आर्थिक वर्षको नीति, योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा क्षेत्रगत एवम् विषयगत विशेषज्ञता रहेका विषयगत शाखा, निजी क्षेत्र तथा सहकारीहरूलाई जिम्मेवार र उत्तरदायी बनाई कार्यान्वयन कार्य योजना सहित तोकिएको समयमै योजना सम्पन्न गर्न आवश्यक रहेको तथ्य तर्फ ध्यानाकर्षण गराउन चाहन्छु।
१३५. आगामी आर्थिक वर्षको प्रस्तुत बजेट तथा कार्यक्रम तयारी/प्रस्तुती गर्ने कार्य सार्थक तुल्याउन सहयोग पुर्याउनु हुने नेपाल सरकार, प्रदेश सरकारका विषयगत निकायका प्रमुखहरू, राजनीतिक दलका पदाधिकारीहरू, नगरसभाका सदस्यहरू सबैको मार्गदर्शन हाम्रा लागि महत्वपूर्ण रहेको व्यहोरा अनुरोध छ। साथै यस कार्यमा सहयोग गर्नु हुने सम्पूर्ण राष्ट्र सेवक कर्मचारीहरू, गैर-सरकारी संस्था, नागरिक समाज, सञ्चारकर्मी एवम् अन्य जनप्रतिनिधि र सरोकारवाला सबै निकाय तथा व्यक्तिहरू प्रति हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु।
१३६. सभामा प्रस्तुत नगरपालिकाको बजेट, नीति तथा कार्यक्रमलाई सफल र प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्न विनियोजन ऐन, २०८२ लाई सम्मानित सभाबाट स्वीकृत गर्न प्रस्ताव गरेको छु।
१३७. अन्तमा, यस बजेटको सफल एवम् प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि सम्बद्ध सबै पक्षबाट सदा झै निरन्तर सहयोगको अपेक्षा गर्दै बजेट तथा कार्यक्रम वाचन गरिरहेको यस क्षणमा यो गरिमामय सभामा प्रत्यक्ष तथा परोक्ष रूपमा सहयोग पुर्याउनु हुने कार्यपालिका सदस्यज्यूहरू, नगरसभा सदस्यज्यूहरू, राजनीतिक दलका प्रमुख एवं प्रतिनिधिज्यूहरू, निजी क्षेत्रलगायत नगरवासी दाजुभाइ तथा दिदीबहिनीहरू एवम् अहोरात्र खटिने प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र अन्य राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरूलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु।

धन्यवाद।

भरत गोपाली
नगर उप प्रमुख
थाहा नगरपालिका
१६ असार २०८२